Ku dhaqan Xafiis D.

Faafinta Rasmiga ah

الجريدة الرسمية

Official Bulletin

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 11aad **Muqdisho, APRIL 2024** **Lr. 2**

Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Dawladda

FAAFIN BILAHA SOO BAXA

Qiimaha waa $XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA**: Sanaddii waa $XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa $XXX Dollar.

Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa $XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

KOBNIIN

BOGGA KOOWAAD

SHARCI

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BOGGA SEDDEXAAD

TALOOYIN, ISGAARSIIN, OGAYSIIS, IWM

BILAHA

FEBRUARY-MARCH

2024

XAFIISKA MADAXWEYNAHA JFS
BIYID / SENT
07 APR 2024
BY:
SAACAD SAXIIX

SHARCI LR. 24 **TAARIIKH: 31 MAARSO 2024**

WAX-KA BEDDELKA CUTUBYADA 1AAD, 2AAD,3AAD IYO 4AAD EE DASTUURKA

MADAXWEYNAHA J.F.S,

MARKUU ARKAY:	Qodobka 87aad, Faqradda 1aad iyo Faqradda 2aad ee Dastuurka J.F.S.
MARKUU ARKAY:	Qodobada 133aad, 134aad iyo 136aad (1) ee Dastuurka J.F.S.
MARKUU ARKAY:	Qodobka 90aad (F) ee Dastuurka J.F.S.
MARKUU ARKAY:	Warqadda Guddonka Labada Aqal ee Baarlamaanka J.F.S ee summaddeedu tahay **BFS/B11/10/03/24**, ku taariikheysan **30/03/2024**, ujeeddaduna tahay Soo Gudbin Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad,2aad,3aad iyo 4aad ee Dastuurka.
MARKUU ARKAY:	Qaraarka lambarkiisu yahay **GSH/31/16** ee ku taariikheysan **Agoosto 17, 2016** oo Baarlamaankii 9aad dib ugu dhigay dhameeystirka Dastuurka Baarlamaanka 10aad.
MARKUU ARKAY:	Xeer Madaxweyne ee ku taariikheysan 24/12/2020, kaasoo dib loogu dhigay dhameeystirka Dastuurka Baarlamaankii 11aad.

Waxa uu Madaxweynuhu soo saaray sharcigan:

Qodobka 1aad

Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya wuxuu meelmariyey Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka.

Qodobka 2aad

Marka uu Madaxweynaha J.F.S. saxiixo Sharcigan, waxa lagu soo daabici doonaa Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA
XAFIISKA HANTIDHOWRKA GUUD
DIIWAAN NO: HAN/050/2024
TAARIIKH: 8/4/2024
SAXIIX
AVV Ahmed Issa Gutale
Hantidhowraha Guud Ee JFS

Madaxweynaha J. F.S.
Mudane Dr. Xasan Sheekh Maxamuud

BFS/B-11/010/03/2024

Taariikh: Maarso 30, 2024

Ku: **Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**

Ujeeddo: **Soo Gudbin Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka.**

M.ne Madaxweyne;

Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya wuxuu, si waafaqasan Qodobbada 55(2), 136(1) ee Dastuurka KMG ah iyo Qodobka 5(7) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG, halkan kuugu soo gudbinayaa Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka oo xubnaha labada aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ku ansxiyeen kulankoodii 31aad ee wadajirka ahaa oo qabsoomay Maarso 30, 2024.

Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka wuxuu soo maray dhammaan habraacyada kala duwan ee ku xusan qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka KMG ah iyo qodobbada 2aad, 3aad, 4aad iyo 5aad ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG ah.

Haddaba, M.ne Madaxweyne, waxaan si waafaqasan Qodobka 90(f) ee Dastuurka KMG ah kaaga codsanaynaa in aad Nuqulka Rasmiga ah ee Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka KMG ah ku meelmariso Xeer Madaxweyne si waafaqsan Qodobka 6aad ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG ah, looguna soo saaro Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda si waafaqsan Qodobbada 84aad iyo 85aad ee Dastuurka Ku-meel-gaarka ah.

Naga guddoon salaan qiimo badan.

Xil. Sh. Adan Mohamed Nur "Madoobe"
Guddoomiyaha Golaha Shacabka

Sen. Cali Shacbaan Ibrahim
K/simaha Guddoomiyaha ahna
Guddoomiye Ku-xigeenka 1aad
ee Aqalka Sare

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA

QARAAR KU SAABSAN

ANSIXINTA NUQUL KAMA DAMBAYSTA EE WAX-KABEDDELKA CUTUBYADA 1AAD, 2AAD, 3AAD IYO 4AAD EE DASTUURKA

Muqdisho: Maarso 30, 2024

Tix: *BFS/B11/03/24*
Kalfadhiga: *4aad*
Kulankiisa: *31aad ee Wadajirka Labada Aqal*

Taariikh: Maarso 30, 2024

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA

Markuu Arkay: Qodobbada 63(a) iyo 71(1)(a) ee Dastuurka KMG;

Markuu Arkay: Qodobbada 133aad, 134aad iyo 136(1) ee Dastuurka Ku-meel-gaar ah;

Markuu Tixraacay: Warqadda ku taariikhsan 15/7/2024, ujeedkeeduna ahaa "Soo gudbin heshiisyada siyaasadeed ee Golaha Wadatashiga Qaranka" oo ay si wadajir ah ugu saxiixan yihiin Gudoomiyaha Golaha Shacabka iyo Guddoomiyaha Aqalka Sare;

Markuu Arkay: Warqadda summadeedu tahay XWR/0277/06/2023 ee 18/6/2024, ujeedkeedunaha ahaa "Soo gudbin heshiisyada Golaha Wadatashiga Qaranka" oo ka soo baxday xafiiska R/Wasaaraha Xukuumadda Federaalka Soomaaliya;

Markuu Tixraacay: Warqadda summadeedu tahay GMDHD/GG/131/24 ee 8/2/2024, ujeedkeeduna ahaa "Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada laad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka iyo warbixinta al socota" oo ka soo baxday xafiiska Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka;

Markuu Arkay: Warqadda tirsigeedu yahay GLD/BFS/02/2024 ee 10/2/2024 ujeedkeeduna yahay "Soo Gudbin Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka" oo ka soo baxday xafiiska Guddoomiyaha Guddiga Lasocodka Dastuurka ee Baarlamaanka;

Markuu Xaqiijiyey: In ay soo idlaatay doodda mudanayaasha labada aqal ay fiirooyinkooda iyo talooyinkooda kaga dhibteen dhammaan cutubyada 1aad ilaa 4aad;

Markuu Hubiyay: In soojeedimaha loo soo gudbiyay laba aqal ee Baarlamaaka Federaalka Soomaaliya lagu soo dhafay soojeedimaha iyo talooyinka xafiisyada iyo hay'adaha ku xusan Qodobka 3(3) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG;

Markuu Arkay: Warqadda summadeedu tahay GMDHD/GG/132/24 ee 26/3/2024, ujeedkeeduna ahaa "Soo Gudbin Nuqul Kama Dambaysta ah e Soojeedinta Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3ad iyo 4aad e Dastuurka." oo ka soo baxday xafiiska Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka;

Markuu Arkay: Warqadda tirsigeedu yahay GLD/BFS/96/03/2024 ee 27/3/2024 ujeedkeeduna yahay "Soo Gudbin Nuqul Kama Dambaysta ah ee Soojeedinta Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3ad iyo 4aad ee Dastuurka" oo ka soo baxday xafiiska Guddoomiyaha Guddiga Lasocodka Dastuurka ee Baarlamaanka;

Markuu Arkay: Qodobka 5(7) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG;

Markuu Arkay: Qodobbada 108aad iyo 109aad ee Xeer Hoosaadka Golaha Shacabka iyo Qodobka 60(6) ee Xeer Hoosaadka Aqalka Sare ee BFS;

WUXUU XEERIYEY QODOBBADAN:

Qodobka 1aad:

1) Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo ku kulansan Kalfadhiga 4aad kulankiisa 31aad oo ay goobgooj yihiin laba boqol konton iyo afar (254) xildhibaannada labada Aqal ee BFS oo codeenaya, wuxuu ansixiyey Nuqul Kama Dambaysta ah ee Wax-kabeddelka cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka marka laga reebo qodobbada hoos ku xusan kuwaas oo sii ahaan doona sidii ay ugu qornaayeen Asalka Dastuurka KMG ah:

    1) Qodobka 13(1) ee soojeedinta guddiyada oo xeerinaya "Xaqa Nolosha";
    2) Qodobka 16aad ee soojeedinta guddiyada oo xeerinaya "Xorriyadda Diinta iyo Caqiidada" oo asalka dastuurka ahayd Qodobka 17aad; iyo
    3) Qodobka 28(2) ee soojeedinta guddiyada oo xeerinaya "Da'da Carruurta", oo asalka dastuurka ahayd qodobka 29(8).

2) Si waafaqsan Qodobka 5(5) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG xildhibaannada labada aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa cod aqlabiyad (50%+1) tirada xildhibaannada goobjoog ah ku ansixiyey cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee dastuurka, codeyntuna waxay u dhacday sida soo socota:

Coddeynta Golaha Shacabka iyo Aqalka Sare			
Cutubka	Oggol	Diiday	Ka aamustay
1aad	254	0	0
2aad	254	0	0
3aad	254	0	0
4aad	254	0	0

3) Si waafaqsan Qodobka 5(6) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG ah xildhibaannada labada aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa cod aqlabiyad saddex meelood laba (2/3) tirada guud ee xildhibaannada labada aqal ee Baarlamaanka ku ansixiyey cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee dastuurka, codeyntuna waxay u dhacday sida soo socota:

Coddeynta Aqalka Sare			
Cutubyada	Oggol	Diiday	Ka aamustay
1aad – 4aad	42	0	0

Coddeynta Golaha Shacabka			
Cutubyada	Oggol	Diiday	Ka aamustay
1aad – 4aad	212	0	0

Qodobka 2aad:

Si waafaqsan Qodobka 6(1) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG ah nuqulka kama dambaysta ee wax-kabeddelka cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee dastuurka, waxaa loo gudbinayaa Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya si uu ugu meelmariyo xeer Madaxweyne.

Qodobka 3aad:

Qaraarkani wuxuu dhaqangalayaa marka uu ansixiyo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, uuna saxiixo Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya si waafaqsan Qodobka 90(f) ee Dastuurka KMG ah iyo Qodobka 6aad ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG ah, waxaana lagu soo saarayaa Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya si waafaqsan Qodobbada 84aad iyo 85aad ee Dastuurka KMG.

Xil. Sh. Adan Mohamed Nur "Madoobe"
Guddoomiyaha Golaha Shacabka

Sen. Cali Shacbaan Ibrahim
Kusimaha Guddoomiyaha ahna
Guddoomiye Ku-xigeenka 1aad
ee Aqalka Sare

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya
Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka
Hirgelinta Dastuurka

جمهورية الصومال الفدرالية
لجنة المراجعة ومراقبة
تنفيذ الدستور

Federal Republic of Somalia
The Constitution Review and Implementation Oversight
Committee (OC)

Tix: GLD/BFS/96/03/2024 **Taariikh: 27/03/2024**

Ku: Guddoomiyaha Golaha Shacabka BFS
Ku: Guddoomiyaha Aqalka Sare BFS
Og: Wasiirka Wasaaradda Caddaaladda iyo Arrimaha Dastuurka XFS
Og: Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka

Ujeeddo: Soo Gudbin Nuqulka Kama Dambaysta ah ee Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubka 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Lasocodka Dib-u-eegista Dastuurka ee BFS wuxuu si waafaqsan qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka, Qodobka 108aad iyo 109aad ee Xeer Hoosaadka Golaha Shacabka, Qodobka 81aad ee Xeer Hoosaadka Aqalka Sare iyo Qodobka 5(7) ee Qaraarka Ansixinta Habraaca Wax-kabeddelka Dastuurka halkan idinku soo gudbinayaa nuqulka kama dambeysta ah ee soojeedimaha wax-kabeddelka cutubka 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka ee usoo diyaariye Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka, uuna aqbalay Guddiga La-socodka ee dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka ee BFS.

Mudane Guddoomiye, Guddiga wuxuu xaqiijiyey in Guddiga Madaxbannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka ay soojeedimahan kama dambaysta ah ee cutubyada 1aad ilaa 4aad ku soo dhafeen natiijada latashiyadii kala duwanaa iyo talooyinka xildhibaannada labada aqal ee BFS intii lagu gudajiray ka doodista cutubyadan oo ka koobnaa 16 kulan oo si wadajir ah ay u yeesheen xidhibaannada labada aqal ee BFS.

Haddaba, Guddigu wuxuu si xushmad iyo qaddarin leh u codsanayaa in nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedimaha loo gudbiyo xildhibaannada labada aqal ee BFS si ay waajibaadkooda uga gutaan si waafaqsan qodobka 136(1) ee Dastuurka iyo qodobka 5(7) ee Qaraarka ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Xil. Xuseen Qaasim Yuusuf "Xuseen Iidow"
Guddoomiyaha Guddiga Lasocodka
Dib-u-eegista Dastuurka.

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA
GUDIGA DIB U EEGIDDA IYO LA SOCODKA HIRGALINTA DASTUURKA

Address: Km-0 | Degmada Shibis – Banaadir | Muqdisho, Soomaaliya.
Email: info@dastuurka-bfs.s, oc@parliament.gov.so | website: www.dastuurka-bfs.so

GUDDIGA MADAXABANNAAN
EE DIB-U-EEGISTA IYO HIRGALINTA DASTUURKA
اللجنة المستقلة لمراجعة وتنفيذ الدستور
Independent Constitutional Review and Implementation Commission

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA
FEDERAL GOVERNMENT OF SOMALIA

Summad: GMDHD/GG/132/3/24 ***Taariikh:*** Maarso 26, 2024

Ku: Guddoomiyaha Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka.

Og: Guddoomiyaha Golaha Shacabka ee BFS.

Og: Guddoomiyaha Aqalka Sare ee BFS.

Og: Wasiirka Wasaaradda Caddaaladda iyo Arrimaha Dastuurka ee XFS

Ujeeddo: Soo Gudbin Nuqul Kama Dambaysta ah ee Soojeedinta Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka.

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Madaxabannan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka "GMDHD":

Markuu Arkay: Qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka KMG.

Markuu Arkay: Qodobka 5(1): ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG.

Markuu Tixgaliyey: Soojeedimihii iyo talooyinka xildhibaannada labada aqal ay ka dhiibteen intii ay socotay ka doodista wax-kabeddelka cutubyada 1aad ilaa 4aad ee dastuurka.

Markuu Lafaguray: Maxdarqoraalka kulamada 12aad, 13aad, 14aad, 15aad, 17aad, 18aad, 19aad, 20aad, 22aad, 23aad, 24aad, 25aad, 26aad, 27aad, 28aad iyo 29aad.

Markuu Tixgaliyey: Natiijooyinka latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada soomaaliyeed ee loo qabtay habab kala duwan.

KM-0, Degmada Shibis, Muqdisho – Soomaaliya
Email: chairperson@icric.gov.so **Website:** www.icric.gov.so

Markuu Tixgeliyey: Soojeedimaha iyo talooyinka guddoonka, xildhibaannadii dawlad goboleedyada, maamulka SSC-Khaatumo iyo maamulka Gobolka Banaadir ee ka soo qaybgalay Shirkii Latashiga Dastuurka ee qabsoomay 27[kii] –29[kii] Febraayo 2024.

Markuu Helay: Natiijooyinka ka soo baxay aragti dhiibashada barnaamijka danabaysan ee latashiga dadweynaha dib-u-eegista dastuurka oo socday 17 [kii] – 21[kii] Maarso, 2024.

Markuu Arkay: Jawaab celinta iyo talooyinka hay'adaha ku xusan Qodobka 3(3) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Wuxuu, halkan kuugu soo gudbinayaa nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedinta wax-kabeddelka cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka oo Guddigu diyaariyey kadib markii uu kusoo daray natiijada latashiyadii la sameeyey iyo soojeedimihii iyo talooyinkii xildhibaannada labada aqal ee marxaladdii labaad, si loo dhamaystiro tallaabooyinka muhiimka u ah marxaladda seddexaad.

Wa Billaahi Tawfiiq.

26/2024

Avv. Burhaan Aadan Cumar
Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka.

GUDDIGA MADAXA-BANNAAN EE DIB-U-EEGISTA IYO HIRGALINTA DASTUURKA
INDEPENDENT CONSTITUTIONAL REVIEW AND IMPLEMENTATION COMMISSION

KM-0, Degmada Shibis, Muqdisho – Soomaaliya
Email: chairperson@icric.gov.so **Website:** www.icric.gov.so

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya
Guddiga Dib u Eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka

جمهورية الصومال الفدرالية
لجنة المراجعة ومراقبة تنفيذ الدستور

Federal Republic of Somalia
The Constitution Review and Implementation Oversight Committee (OC)

Ref: GLD/BFS/....../02/2024 TAR: 10, Febraayo 2024

Ku:	**Guddoomiyaha Golaha Shacabka BFS**
Ku:	**Guddoomiyaha Aqalka Sare BFS**
Og:	**Wasiirka Wasaaradda Caddaalaadda iyo Arr. Dastuurka, XFS**
Og:	**Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka**

Ujeeddo: **Soo Gudbin Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka.**

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Lasocodka Dib-u-eegista Dastuurka ee BJFS wuxuu si waafaqsan Qodobka 133(10) ee Dastuurka KMG, Qodobka 108aad ee Xeer Hoosaadka Golaha Shacabka, Qodobka 81aad ee Xeer Hoosaadka Aqalka Sare iyo Qodobka 1(3) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka halkan idinku soo gudbinayaa Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka KMG iyo Warbixinta la socota.

Soojeedimaha cutubyadan waxaa soo diyaariyey Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista Dastuurka waxaana ansixiyey Guddiga Lasocodka Dib-u-eegista Dastuurka si waafaqsan Qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka, iyo Qodobka 3(1)(2) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Mudane Guddoomiye, Guddigu inta uu ku guda jiray diyaarinta soojeedimahan, waxay hay'adaha u xilsaaran dib-ueegista dastuurka latashi la sameeyeen culumada soomaaliyeed, si guddiga uu u dhageysto talooyinkooda iyo fiirooyiinka ku aaddan wax-kabeddelka cutubyadan.

Ugu dambayn, Mudane Guddomiye, guddiga wuxuu diyaar u yahay inuu dhagaysto tallooyiinka iyo fikradaha xildhibaannada labada Aqal ee BFS ee ku aaddan wax-kabeddelka Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka KMG ah, si waafaqsan Qodobka 4(1) ee ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Iga guddoon salaan iyo qadarin

Xil. Xuseen Qaasim Yuusuf 'Xuseen Iidow'
Guddoomiyaha Guddiga Lasocodka
Dib-u-eegista Dastuurka BFS

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA
GUDIGA DIB U EEGIDDA IYO LA SOCODKA HIRGALINTA DASTUURKA

Lifaaqyo:

1. Soojeedimaha Wax-Kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka KMG ah
2. Warbixin Faahfaahineysa Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka KMG ah.

Address: Km-0 | Degmada Shibis – Banaadir | Muqdisho, Soomaaliya.
Email: info@dastuurka-bfs.s, oc@parliament.gov.so | website: www.dastuurka-bfs.so

Summad: GMDHD/GG/131/24

Taariikh: Febraayo 8, 2024

Ku: Guddoomiyaha Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka BFS

Og: Guddoomiyaha Golaha Shacabka ee BFS

Og: Guddoomiyaha Aqalka Sare ee BFS

Og: Wasiirka Wasaaradda Caddaaladda & Arr. Dastuurka

Ujeeddo: Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka iyo warbixinta la socota

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Madaxabannan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka "GMDHD", waxaa sharaf u ah in si waafaqsan Qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka KMG ah iyo Qodobka 3(1) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta wax-kabeddelka Dastuurka, uu halkaan kuugu soo gudbiyo soojeedimaha wax-kabeddelka cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka iyo warbixinta la socota.

GMDHD oo tixraacaya warqadaha ku kala taariikhsan 26/7/2023 iyo 25/12/2024 oo dhammaantood aad ku soojeediseen taallooyin iyo in la sameeyo cilmibaarisyo dheeraad ah iyo latashi culimmada soomaaliyeed, iyo kulamadii dhowrka ahaa ay wada yeesheen labada guddi, wuxuu cutubyada 1aad ilaa 4aad ku soo dhafay fiirooyinka Guddiga Lasocodka iyo talooyinka culimmada Soomaaliyeed, sidoo kale wuxuu soo diyaariyey daraasad iyo cilmibaarisyo ku abbaaran cutubyadan sida aad ka arki doontaan warbixinta guud ee la socota soojeedimaha.

Ugu dambeyn, GMDHD waxaa u sharaf ah in soojedimaha wax-kabeddelka dastuurka cutubyadiisa 1aad ilaa 4aad iyo warbixinta la socota loo gudbiyo labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya si ay uga gutaan waajibaadkooda Dastuuriga ah.

Avv. Burhaan Aadan Cumar
Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee
Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka

Lifaaqyo:

(1) Soojeedimaha wax-kabeddelka cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka KMG ah; iyo
(2) Warbixin faahfaahineysa soojeedimaha wax-kabeddelka cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Dastuurka KMG ah

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya
Guddiga Dib u Eegista iyo La-socodka
Hirgelinta Dastuurka

جمهورية الصومال الفدرالية
لجنة المراجعة ومراقبة
تنفيذ الدستور
مكتب الرئيس

Federal Republic of Somalia
The Constitution Review and Implementation Oversight Committee (OC)

TR:26/LUULYO2023

Ku: Guddiga Madaxa-banaan ee Dib-U-Eegista iyo Hirgelinta Dastuurka
Og: Guddoomiyaha Golaha Shacabka (BFS)
Og: Guddoomiyaha Golaha Aqalka Sare (BFS)

Ujeeddo: Tilmaansiinta Diyaarinta Cutubka 1, 2, 3 iyo 4aad si waafaqsan Cutubka 15aad Qod. 133aad Far.5aad iyo 6aad ee Dastuurka KMG Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

Guddiga Dib U Eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka;

Markuu arkay Cutubka 15aad Qodobadiisa 133aad faqridiisa 5aad iyo 6aad, Qod. 134aad faqridiisa 7aad;

Markuu arkay warqadda Guddoonka labada Aqal ee BFS, kuna taariikheysaneyd 15ka Luulyo 2023 ee ay kusoo gudbiyeen heshiisyadii siyaasadeed ee Golaha Wadatashiga Qaranka; una kuur galay nuxurka heshiisyada lasoo gudbiyay;

Markuu Guddigu ka dooday hanaanka hishiisyada siyaasadeed loogu bedeli lahaa siiqo Dastuur, qaarna loo cadeyn lahaa in lagu qeexo shuruuc gaar ah;

Markuu garwaaqsaday in Guddiga Dib u Eegista iyo la-socodka Hirgelinta Dastuurka BFS uu awood u leeyahay inuu jaheeyo soo diyaarinta wax ka bedelka Dastuurka iyadoo la raacayo tilmaamaha ku xusan Cutubka 15aad;

Wuxuu idiin soo gudbinayaa:

1. In aad dib u eegis kusoo sameysaan Cutubyada 1aad, 2aad,3aad iyo 4aad iyadoo lagu saleynayo heshiisyadii siyaasadeed ee Golaha wadatashiga Qaran soo gudbiyeen.
2. Kuna saleysaan dib u eegistiinna soo jeedimihii Barlamaanka 9aad iyo 10aad iyo warbixinnadii la socday.

Address: Km-0 | Degmada Shibis – Banaadir | Muqdisho, Soomaaliya.
Email: info@dastuurka-bfs.so | website: www.dastuurka-bfs.so

Guddiga Dib u Eegista iyo la-socodka Hirgelinta Dastuurka wuxuu si kooban u tilmaamayaa arimaha soo socda:

1. In guud ahaan **Cutubka 1aad** in lagu sameeyo dib u eegis farsamo oo ay ku jirto eray bixin, toosin iyo habeyn.
2. In **Qodobka 8aad** laga sameeyo daraasad, lagana soo diyaariyo mabaa'di guud si looga soo saaro sharci gaar ah.
3. In **Qodobka 9aad** laga soo diyaariyo xulashooyin (options) la horgeyn karo BFS
4. In **Cutubka 2aad** lagu sameeyo dib u eegis farsamo iyo mid nuxur iyadoo fiiro gaar ah la siinayo **Qodobada 13aad, 15aad iyo 29aad**.
5. In **Cutubka 3aad** laga soo diyaariyo mabaa'di guud oo ku saabsan lahaanshaha, maamulka iyo wadaaga dakhliga khayraadka dabiiciga ah si waafaqsan Heshiiska Madasha Wadatashiga Qaran ku gaareen Magaaalada Baydhabo 27dii April 2018, waxaa sidoo kale muhiim ah in daraasad iyo mabaa'di guud laga soo diyaariyo ilaalinta dhulka iyo deegaanka maadaama ay yihiin aas aaska nolosha iyo xuquuqda aadanaha.

6. In **Cutubka 4aad** loo soo diyaariyo si waafaqsan heshiiska doorashooyinka ee Madasha Wadatashiga Qaran kaasoo tilmaamaya muddo xileedka Dowladdaha heer Federaal iyo heer Goboleed, doorasho qof iyo cod ah oo ku saleysan laba xisbi siysaasadeed, hal deegaan doorasho iyo matalaad isku dheeli-tiran (single constituency, proportion representation, with closed list), maamulkeedana uu leeyahay Guddiga Madaxa banaan ee Doorashooyinka iyo Xudduudaha.

   Inta lagu jiro wax ka bedelka Cutubka 4aad, waxaa lagama maarmaan ah in fiiro gaar ah loo yeesho **Cutubka 10aad** Qodobadiisa kala ah **111E iyo 111G,** sidoo kalana lala akhrinayo sharciga lagu dhisay Guddiyada Madaxbanaan ee Doorashooyinka iyo Guddiga Xudduudaha Iyo Federaalka, Sharciga Doorashooyinka iyo Sharciga Axsaabta

Ugu danbeyn, waxaa si xushmad leh looga codsanayaa Guddiga Madaxa banaan ee Dib u Eegista iyo Hirgelinta Dstuurka in ay soo diyaariyaan wax ka bedelka cutubyada kor ku xusan sida ugu dhakhsiyaha badan iyadoo la tixgalinayo dib u dhaca ku yimid Dib u eegista Dastuurka iyo caqabadaha jira guud ahaan.

Mahadsanidiin

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA
GUDDIGA DIB U EEGIDDA IYO LA SOCODKA HIRGALINTA DASTUURKA

Xil. Xuseen Qaasim Yuusuf
Gudoomiyaha Guddiga Dib u Eegista la-socodka
iyo Hirgalinta Dastuurka

BAARLAMAANKA JUMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

Taariikh: Luulyo 15, 2023

Ku: Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka

Og: Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgalinta Dastuurka

Og: R/Wasaaraha Xukuumadda Federaalka Soomaaliya

Og: Madaxwaynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

UJEEDDO: **SOO GUDBIN HESHIISYADA SIYAASADEED EE GOLAHA WADATASHIGA QARANKA**

GUDDOONKA LABADA AQAL EE BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA

MARKAY ARKEEN: Cutubka 15aad Qodobbadiisa 132aad, 133aad, 134aad, 136aad iyo 137aad ee Dastuurka KMG.

MARKAY ARKEEN: Qodobbada 55, 61(1), 69 iyo 71 ee Dastuurka KMG

MARKAY ARKEEN: Qodobbada 108aad iyo 109aad ee Xeer Hoosaadka Golaha Shacabka iyo Qodobbada 45aad iyo 46aad ee Xeer Hoosaadka Aqalka Sare.

MARKAY DHAGEYSTEEN: Talo-soojeedinta La-taliyeyaasha Guddoonka Labada Aqal ee dhanka Sharciga iyo arrimaha Dastuurka.

MARKAY KA BAARAANDEGEEN: Heshiisyada Siyaasadeed ee Golaha Wadatashiga Qaranka, isla markaana uu Xafiiska Ra'iisul Wasaaraha u soo gudbiyey Guddoonka Labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.

MARKAY KA DOODEEN: Hannaanka heshiis siyaasadeedyadaasi loogu beddeli lahaa qodobbo Dastuuri ah, sidoo kale habraaca loo marayo iyo cidda awoodda u leh arrimahaas, ilaa uu ka noqonayo qeyb ka mid ah Dastuurka.

WAXAY GAROWSADEEN: In dhammaan Heshiisyadaasi loogu gudbiyo **Guddiga La-scodka Dib-u-eegista iyo Dhaqangelinta Dastuurka** ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya si ay uga gutaan waajibaadka uga abbaaran heshiisyada ay gaareen Golaha Wadatashiga Qaranka.

Haddaba, Guddoomiye, waxaan halkan kugu soo lifaaqnay dhamaan Heshiis Siyaasadeedyada ay gaareen Golaha Wadatashiga Qaranka, si aad uga baarandegtaan, uguna badashaan luuqad qanuun oo dastuuri ah, isla markaana aad u soo gudbisaan fadhiyada Labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya; si ay iyaguna waajibaadkooda Dastuuriga ah uga gutaan.

Naga guddooma salaan iyo xushmad.

Xil. Sh. Aadan Maxamed Nuur "Madoobe"
Guddoomiyaha Golaha Shacabka
Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya

Sen. Cabdi Xaashi Cabdullaahi
Guddoomiyaha Golaha Aqalka Sare
Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya
Xafiiska Ra'iisul Wasaaraha

جمهورية الصومال الفيدرالية
مكتب رئيس الوزراء

The Federal Republic of Somalia
Office of the Prime Minister

Tixraac:XRW/0277/06/2023 **Tariikh: 18/06/2023**

Ku: Gudoonka Golaha Shacabka
Og: Wasaaradda Cadaaladda iyo Dastuurka XJFS
Og: Guddiga dib u eegista Dastuurka Qaranka (ICRIC)
Og: Gudoonka Golaha Aqalka Sare
Og: Madaxwaynaha JFS

XRW - BIXIT
18 JUN 2023
OPM - EXIT

Ujeeddo: <u>Soo gudbinta heshiisyada Golaha Wada tashiga Qaranka</u>

Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;

Markuu arkay:	Qodobka 99aad xarfaha (a), (b) iyo (e) ee Dastuurka KMG.
Markuu arkay:	Qodobka 100aad xarfaha (a) iyo (d) ee Dastuurka KMG.
Markuu arkay:	War murtiyeedyada iyo Heshiisyada siyaasadeed ee Golaha Wadatashiga Qaranka ay gaareen lixdii kalfadhi ee qabsoontay Octoobar 2022 – Maajo 2023
Markuu arkay:	Baahida waye ee loo qabo dardargalinta dhamaystirka Dastuurka Ku meel gaarka ah ee JFS.
Markuu arkay:	Mas'uuliyadda Dowladda ka saaran hir-gelinta heshiisyada Golaha Wada tashiga Qaranka ee ah in heshiiska loo gudbiyo Laanta sharci dajinta Dalka

Wuxuu go'aamiyay qodbadan soo socda;

Qodobka 1aad

In aan guddoonka Golaha Shacabka JFS, aan si rasmi ah ugu soo wareejinno nuqullada saxda ah ee heshiisyadii ay gaareen Golaha Wada tashiga Qaranka (GWQ), Heshiisyadaas oo lagu gorfeeyay lix kal fadhi oo ku qabsoontay muddo hal sano ku dhaw ayaa lagu lafa guray, loogana heshiiyay qodobadan soo socda;

1. Hannaanka Doorashooyinka Dalka
2. Hannaanka Federaalaynta Awoodaha laamaha Dowladda
3. Hannaanka Garsoorka iyo cadaaladda Dalka
4. Qaab dhismeedka Hay'adaha Amniga
5. Iyo Hannaanka Federaalaynta Maaliyadda Dalka

Waxaa Guddoonka xasuusinayaa in ay Dowladda Soomaaliya horay heshiis uga gaartay Arrimaha Wadaaga Khayraadka Dalka, hadaba maadaama ay qodobadani ahaayeen kuwa ugu waawayn ee Dastuurku u xannibnaa, waxaan rajaynaynaa in Guddoonka iyo Golayaasha Baarlamaanku ay ka gudan doonaan waajibaadkooda dastuuriga ah.

Wabillahi towfiiq

Mudane Xamsa Cabdi Barre
Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda JFS

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

NUQULKA RASMIGA AH
EE WAX-KABEDDELKA CUTUBYADA 1AAD ILAA 4AAD EE DASTUURKA

MAARSO 31, 2024

Tusmo:

Cutubka Koowaad: Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya 1

Qodobka 1aad: Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya 1

Qodobka 2aad: Diinta 1

Qodobka 3aad: Mabaadii'da Aasaasiga ah 1

Qodobka 4aad: Sarreynta Dastuurka 2

Qodobka 5aad: Afafka Rasmiga ah 2

Qodobka 6aad: Calanka iyo Astaanta Qaranka 3

Qodobka 7aad: Geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya 3

Qodobka 8aad: Shacabka iyo Jinsiyadda 4

Qodobka 9aad: Magaalamadaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya 4

Cutubka Labaad: Xuquuqda Asaasiga Ah iyo Waajibaadka Muwaaddinka 5

Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud ee Xuquuqda Aadanaha 5

Qodobka 10aad: Karaamada Aadanaha 5

Qodobka 11aad: Sinnaanta 5

Qodobka 12aad: Dhaqangelinta Xuquuqda Asaasiga ah 5

Madaxa Labaad: Xuquuqda, Xorriyaadka Aasaasiga Ah Ee Qofka Iyo Xaddidaadooda 6

Qodobka 13aad: Xaqa Nolosha 6

Qodobka 14aad: Xorriyadda iyo Nabadgelinta Qofnimada 6

Qodobka 15aad: Xorriyadda Ka-mid-noqoshada 6

Qodobka 16aad: Xorriyadda Diinta iyo Caqiiddada 7

Qodobka 17aad: Xorriyadda Ra'yiga iyo Afkaarta 7

Qodobka 18aad: Xurmada Hoyga 7

Qodobka 19aad: Xorriyadda Kulanka, Bannaanbaxa, Cabashada iyo Codsi-wadareedka 7

Qodobka 20aad: Xorriyadda Isusocodka iyo Degitaanka 7

Qodobka 21aad: Xaqa Ka Qaybgalka Siyaasadda 8

Qodobka 22aad: Xorriyadda Xirfadda, Shaqada iyo Mihnadda 8

Qodobka 23aad: Xiriirka Shaqada 8

Qodobka 24aad: Deegaan Nadiif ah 8

Qodobka 25aad: Hantida Gaarka Loo Leeyahay 9

Qodobka 26aad: Xuquuqda Bulshada 9

Qodobka 27aad: Daryeelka Qoyska 9

Qodobka 28aad: Xuquuqda Carruurta 10

Qodobka 29aad: Waxbarashada 10

Qodobka 30aad: Dhaqanka iyo Afka 11

Qodobka 31aad: Xaqa Helidda Xogta 12

Qodobka 32aad: Xaqa Ilaalinta Xogta Shaqsiga 12
Qodobka 33aad: Go'aanno Maamul oo Caddaalad ah 12
Qodobka 34aad: Xaqa Dacwadda Iyo Isdifaaca 12
Qodobka 35aad: Xuquuqda Ecdaysanaha 13
Qodobka 36aad: Isuceelinta Ecdaysanayaasha iyo Dembiilayaasha 14
Qodobka 37aad: Qaxootiga iyo Magangelyada 14
Qodobka 38aad: Xaddidaadda Xuquuqda 15
Qodobka 39aad: Dib-uxaqsooridda La Xiriirta Xadgudubyada Xuquuqda Aadanaha 15
Qodobka 40aad: Fasiraadda Xuquuqda Asaasiga ah 16
Qodobka 41aad: Guddiga Xuquuqda Aadanaha 16

Madaxa Saddexaad: Waajibaadka Muwaaddinka 17

Qodobka 42aad: Waajibaadka Muwaaddinka 17

Cutubka Saddexaad: Dhulka, Hantida Iyo Deegaanka 18

Qodobka 43aad: Dhulka 18
Qodobka 44aad: Kheyraadka Dabiiciga Ah 19
Qodobka 45aad: Deegaanka 19

Cutubka Afaraad: Matalaadda Shacabka 21

Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud ee Matalaadda Shacabka 21

Qodobka 46aad: Awoodda Shacabka 21

Madaxa Labaad: Doorashooyinka 21

Qodobka 47aad: Mabaadi'da Guud ee Doorashooyinka 21
Qodobka 48aad: Nidaamka Doorashooyinka 22
Qodobka 49aad: Hay'adaha Sida Tooska ah loo Dooranayo 22
Qodobka 50aad: Muddada Xilhaynta 23
Qodobka 51aad: Codbixiyaha 23

Madaxa Saddexaad: Xisbiyada Siyaasadeed 24

Qodobka 52aad: Dowrka Xisbiyada Siyaasadeed 24
Qodobka 53aad: Shuruudaha Xisbiyada Siyaasadeed 24
Qodobka 54aad: Tartanka Xisbiyada Siyaasadeed 24

Madaxa Afaraad: Maamulka Doorashooyinka 25

Qodobka 55aad: Dhisidda Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo 25
Qodobka 56aad: Xilka iyo Waajibaadka Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo 25
Qodobka 57aad: Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo 26
Qodobka 58aad: Shuruudaha Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo 26
Qodobka 59aad: Xil-waayidda Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo 26
Qodobka 60aad: Muddada Xilhaynta Xubnaha Guddiga 26

Cutubka Koowaad:
Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

Qodobka 1aad:
Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

1) Soomaaliya waa Jamhuuriyad federaal ah, muslim sunni shaafici ah, lehna gobannimo ku saleysan caddaalad bulsho iyo sarraynta sharciga.

2) Soomaaliya waa Jamhuuriyad dimoqraadi ah, oo ku dhisan matalaadda dadweynaha loo dhan yahay, kuna salaysan nidaam siyaasadeedka xisbiyada badan ee tixgelinaya kala duwanaanta afkaarta si waafaqsan Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo Xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

3) Allaahu Subxaanahu wa Tacaalaa (SWT) ka sokow, awoodda gobonnimada dalka waxaa iska leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, asagoo awooddaas u isticmaalaya si toos ah ama si dadban, u adeegsanaya hay'adihiisa uu u xilsaartay, si waafaqsan Dastuurka iyo Xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

4) Waxaa reebban in qof ama qayb ka mid ah shacabka Jamhuuriyadda ay sheegato ama la wareegto xaqa lahaanshaha gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ama isticmaalkeeda si u gaar ah.

5) Gobannimada, madaxbannaanida, midnimada qaranka, xuduudaha badeed iyo dhuleed ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa laguma xadgudbaan.

Qodobka 2aad:
Diinta

1) Islaamku waa diinta dalka, dadka iyo dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

3) Waxaa reebban caayidda diinta Islaamka, nacaybkeeda iyo wax kasta oo wax u dhimaya xushmada arrimaha diinta Islaamka. Qofkasta oo ku xadgudba diinta Islaamka waxaa lala tiigsanayaa xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

4) Lama soo saari karo xeer aan waafaqsanayn Shareecada Islaamka iyo maqaasiiddeeda.

Qodobka 3aad:
Mabaadii'da Aasaasiga ah

1) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa saldhig u ah Qur'aanka Kariimka iyo Sunnada Nebi Muxammad (NNKH), wuxuuna ilaaliyaa Shareecada Islaamka iyo maqaasiddeeda.

2) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa dal Muslim ah oo ka mid ah ummadaha adduunka gaar ahaan Carabta iyo Afrikaanka.

3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay ku dhisan tahay mabaadi'da asaasiga ah ee awood qaybsiga nidaamka federaalka.

4) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya wuxuu ilaalinayaa xuquuqda aadanaha, talinta sharciga, xurmaynta xeerarka caalamiga ah oo aan ka horimaaneyn shareecada islaamka iyo Dastuurka, xoojinaya dawlad loo dhanyahay, kala soocidda awoodaha xeer dejinta, fulinta iyo garsoor madaxbannaan, iyagoo leh hannaan ku dhisan isla-xisaabtan, daahfurnaan, hufnaan, kana jawaabaya danaha dadweynaha.

5) Haweenku waa in ay ka mid noqdaan dhammaan saddexda laamood ee hay'adaha dawladda iyo guddiyada madaxabannaan ee heer federaal, heer dawlad goboleed iyo dawladaha hoose si wax-ku-ool ah, lana sugo jagooyinka la isu doorto iyo kuwa la isu magacaabo.

6) Awood dawladeedka heer kasta waxaa loo adeegsan karaa oo keliya si waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

7) Dhulka, badda, hawada, webiyada, jasiiradaha iyo kheyraadka dabiiciga ah waa hanti qaran oo ay shacabka soomaaliyeed wada leeyihiin, waxaana mas'uul ka ah Dawladda Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 4aad:
Sarreynta Dastuurka

1) Shareecada Islaamka ka sokow, Dastuurka Jamhuuriyaddu waa xeerka ugu sarreeya ee dalka, isaga ayayna u hoggaansameysaa xukuumadda heer kasta oo dawladeed ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, wuxuuna hagayaa curinta iyo go'aannada siyaasadeed ee qaybaha dawladda oo dhan.

2) Cid kastaba, dhammaan hay'adaha dawladda, ururrada, xisbiyada siyaasadeed iyo bulsho waxaa waajib ku ah in ay u hoggaansamaan ku dhaqanka iyo ilaalinta Dastuurka.

3) Xeer, go'aan, ama tallaabo maamuleed kasta oo ka soo baxa heerarka hay'adaha dawladda, kana soo horjeeda Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, wuxuu noqonayaa waxba kama jiraan, waxaana burin kara maxkamadda awoodda u leh.

Qodobka 5aad:
Afafka Rasmiga ah

1) Afka rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa Af-soomaali (Maay iyo Maxaatiri), af Carabiguna waa afka labaad.

2) Dawladda Federaalka Soomaaliya waa in ay daryeeshaa, ilaalisaa islamarkaana horumarisaa Af Soomaaliga iyo suugaantiisa.

Qodobka 6aad:
Calanka iyo Astaanta Qaranka

1) Calanka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (A) ee Jadwalka koowaad, waa laydi buluug furan ah oo ay dhexda kaga taal xiddig cad oo shan gees ah, madaxyo simanna leh.

2) Astaanta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (B) ee jadwalka koowaad, waxay ka kooban tahay gaashaan buluug ah, oo leh xiddaayad dahabi ah, dhexdana ku leh xiddig shan gees ah oo dheeh qalin ah leh, gaashaanka dushiisa waxaa ku yaal rukumo Carbeed oo xardhan, lehna shan madax oo dahabi ah oo labada geesaha ku yaalla ay kala qaaran yihiin, hareerahana waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo isku weydaarsan caaradda hoose ee gashaanka, ayna weheliyaan laba caleen-cawbaar, mayrax cadna ay ku qoofalan tahay.

3) Heesta Qaranka Soomaaliya waa "Qolobaa Calankeedu waa cayn", sida lagu muujiyey qaybta (C) ee jadwalka koowaad, ayada ayayna Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedyadaba u isticmaalayaan munaasabadaha rasmiga ah.

4) Billad sharafta calanka iyo heesta qaranka ee Jamhuuriyadda iyo maammuuska ay mudanyihiin dadka mutaysta waxaa xeer gaar ah ku soo saaraya Baarlamaaanka Federaalka Soomaaliya.

5) Dawlad goboleedyadu waxay yeelan karaan calan iyo astaan u gaar ah, balse ma yeelan karaan hees astaameed iyaga u gaar ah.

Qodobka 7aad:
Geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

1) Gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay koobeysaa geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo idil, oo ay ku jiraan berriga, badaha, webiyada, jasiiradaha iyo uurkooda hoose, hawadooda sare iyo geyi qaaradeedka iyo dhul iyo biyo goboleed kasta oo ku soo biira Jamhuuriyadda Soomaaliya, oo uu Baarlamaanka Federaalku ansixiyo.

2) Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed lama kala goyn karo, lagumana xadgudbi karo.

3) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa xuduudihii ku astaansanaa Dastuurka 1960 ee Soomaaliya.

4) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya:
    a) Waqooyi: Gacanka Cadmeed;
    b) Waqooyi Galbeed: Jabuuti;
    c) Galbeed: Itoobiyia;
    d) Koonfur Galbeed: Kenya;
    e) Bari: Badweynta Hindiya.

Qodobka 8aad:
Shacabka iyo Jinsiyadda

1) Shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed waa mid, lamana kala qaybin karo, wuxuuna ka kooban yahay dhammaan muwaaddiniinta.

2) Jinsiyadda Soomaaliyeed waa mid qur ah, xeer gaar ah oo uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo kaliya ayaa xaddidaya sida lagu helayo, lagu laalayo ama lagu waayayo.

3) Qof leh jinsiyadda Soomaaliyeed wuxuu qaadan karaa jinsiyad dal kale, lagamana qaadi karo jinsiyadda soomaaliyeed, lagumana qasbi karo in uu ka tago jinsiyadiisa kale.

4) Diidmada, laalista iyo ka-qaadista jinsiyadda laguma xiri karo asbaabo siyaasadeed.

Qodobka 9aad:
Magaalamadaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

1) Magaalomadaxda Jamhuuriyadda Federaaalka Soomaaliya waa Muqdisho.

2) Maqaamka Magaalomadaxdu leedahay iyo matalaaddeeda waxaa lagu xeerinayaa cutubka 5aad ee Dastuurka.

Cutubka Labaad:
Xuquuqda Asaasiga ah iyo Waajibaadka Muwaaddinka

Madaxa Koowaad:
Mabaadii'da Guud ee Xuquuqda Aadanaha

Qodobka 10aad:
Karaamada Aadanaha

1) Karaamada aadanuhu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa ku mannaystay qof kasta oo bani'aadan ah, xuquuqda aadanuhuna deeqdaas ayay ka dhalataa.

2) Karaamada Aadanaha waa laguma-xadgudbaan, dhawristeeduna waa waajib saaran dadka oo dhan.

3) Awoodda Dawladda waa in aan marnaba loo isticmaalin ku xadgudbidda karaamada Aadanaha.

4) Qofna lama addoonsan karo, xoogna looguma shaqeysan karo, lagamana ganacsan karo, shaqana laguma qasbi karo ujeeddo kasta ha laga lahaadee.

Qodobka 11aad:
Sinnaanta

1) Qof kasta iyadoo aan loo eegin lab ama dheddig, diin, midab, xaalad bulsho ama dhaqaale, afkaar siyaasadeed, qabiil, naafannimo, xirfad, dhalasho, isir, da' iyo afguri toona, xuquuqda iyo waajibaadkaba way u siman yihiin xeerka hortiisa, si waafaqsan Shareecada Islaamka.

2) Waxaa reebban in qofna lagu sameeyo, si toos ah ama dadban, takoor ku salaysan da', midab, qabiil, isir, dhaqan, afguri, lab iyo dheddig, dhalasho, naafannimo, diin, afkaar siyaasadeed, xirfad, hanti ama sababo kale.

3) Waa in aan loo arkin fal takoorid ah barnaamijyada dawladda sida xeerarka, hab siyaasadeed iyo hab maamuleed ee loo qorsheeyey in sinnaan buuxda lagu gaarsiiyo dad ama kooxo horay loogu geystey takoorid ama ku sugan xaalad dib-udhacsan.

4) Qofna maqaam iyo maamuus uu leeyahay awgeed ugama baxsan karo la xisaabtan iyo ciqaab faldembiyeedka uu galay, haddii aanu Dastuurku si kale u dhigin.

Qodobka 12aad:
Dhaqangelinta Xuquuqda Asaasiga ah

1) Hay'adaha Dawladda heer Federaal iyo heer Dawlad gobleedba, xisbiyada siyaasadeed, urur kasta oo gaar loo leeyahay iyo qof kastaba waa in ay u wada hoggaansamaan markasta xuquuqda aasaasiga ah iyo xorriyaadka lagu aqoonsaday cutubkan.

2) Dawladdu waa in ay mar walba ilaalisaa, damaanad qaaddaana hirgelinta iyo ku dhaqanka xuquuqda aasaasiga ah iyo xurriyaadkaba.

Madaxa Labaad:
Xuquuqda, Xorriyaadka Aasaasiga Ah Ee Qofka Iyo Xaddidaadooda

Qodobka 13aad:
Xaqa Nolosha

1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay nolol.

2) Noloshu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa siiyey banii'aadamka oo idil, sidaas daraadeed waa xaq dabiici ah oo qofna laga qaadi karin, haddii aysan jirin asbaabo xeerku tilmaamayo in xaqaasi lagu waayi karo, taas oo ku imaan karta xukun maxkamadeed oo kama dambays ah.

3) Soo rididda ilmuhu waa arrin ka soo horjeedda Shareecada Islaamka, waana reebban tahay, haddii ayna keenin xaalad caafimaad, oo aan looga maarmin badbaadinta nolosha hooyada oo uu sugay dhakhtar hufan oo awood u leh.

Qodobka 14aad:
Xorriyadda iyo Nabadgelinta Qofnimada

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay xorriyaddiisa shakhsiga ah iyo nabadgelyada qofnimadiisa.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay amniga qof ahaantiisa iyo hantidiisa; qofna looma geysan karo qaab kasta oo jirdil ah ama fal bini'aadannimada ka baxsan; waxaana reebban xarig aan sharciga waafaqsaneyn iyo wax kasta oo cunfi ah, oo ay ka mid tahay kan lagula kaco haweenka iyo carruurta.

3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay badqabka jirkiisa, waana laguma xad gudbaan. Qofna laguma samayn karo tijaabo dhakhtareed ama mid cilmibaariseed oggolaasho la'aantiisa, haddii qofku sharciyan awood u lahayn inuu wax oggolaado waa in la helaa oggolaashaha xigtadiisa ugu dhow, oo ku salaysan talo uu bixiyey xeeldheere caafimaad.

4) Gudniinka gabdhaha waa caado naxariisdarro ah iyo xaqiraad u dhiganta jirdil, waana uu reebban yahay.

Qodobka 15aad:
Xorriyadda Ka-mid-noqoshada

Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ku biiro urur ama koox kale, xaqaas waxaa ka mid ah inuu sameeyo ama ka mid noqdo ururro ay ka mid yihiin ururro shaqaale ama xisbiyo siyaasadeed, wuxuu kaloo xor u yahay in uusan cidna ku biirin, lagumana qasbi karo inuu cid kale ku biiro.

Qodobka 16aad:
Xorriyadda Diinta iyo Caqiiddada

1) Qof kastaa wuxuu xor u yahay in uu ku dhaqmo diintiisa.

2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 17aad:
Xorriyadda Ra'yiga iyo Afkaarta

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu yeesho ra'yigiisa, kuna soo bandhigo hadal, qoraal, saxaafad, farshaxan ama sidii kale oo uu doono, haddii aysan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u soo bandhigo aqoontiisa ama hal-abuurkiisa.

Qodobka 18aad:
Xurmada Hoyga

Qofna hoygiisa, qalabkiisa, goobaha iyo waxyaabaha kale ee isaga u gaarka ah lama baari karo, lama dhegeysan karo lamana basaasi karo amar garsoore oo sababaysan la'aantiis.

Qodobka 19aad:
Xorriyadda Kulanka, Bannaanbaxa, Cabashada iyo Codsi-wadareedka

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu abaabulo, kana qayb galo kulamo ama bannaanbax, cabasho, taageero oo lagu muujinayo si xasillooni ah, iyadoo aan oggolaansho loo baahnayn.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu cabasho qoraal ah u gudbin karo hay'adaha dawladda.

Qodobka 20aad:
Xorriyadda Isusocodka iyo Degitaanka

1) Qof kasta oo dalka sifo sharci ku jooga wuxuu xaq u leeyahay in uu dego meesha uu rabo, kuna dhex socon karo dalka gudihiisa, si xor ahna uga bixi karo dalka goortii uu doono.

2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay soo-gelidda, ka bixidda iyo joogitaanka waddanka.

3) Muwaaddin kasta wuxuu kale uu xaq u leeyahay inuu helo baasaboor Soomaali ah, dukumentiga aqoonsiga qaranka, dukumeenti diiwaangelineed iyo aqoonsi kasta oo ay dawladdu u soo saarto muwaaddiniinta.

Qodobka 21aad:
Xaqa Ka Qaybgalka Siyaasadda

1) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ka qeybqaato arrimaha siyaasadeed ee dalka, uuna sameysan karo, kana mid noqon karo xisbi siyaasadeed, loona dooran karo xil kasta, oo xisbiga gudihiisa ah, si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2) Muwaaddin kasta oo buuxiya shuruudaha xeerku tilmaamayo wuxuu xaq u leeyahay inuu wax doorto, lana doorto.

Qodobka 22aad:
Xorriyadda Xirfadda, Shaqada iyo Mihnadda

Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u doorto xirfadda, shaqada ama mihnadda uu rabo.

Qodobka 23aad:
Xiriirka Shaqada

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xiriir shaqo oo ku dhisan caddaalad.

2) Shaqaale kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu sameeyo, kuna biiro urrur shaqaale, kana qayb-galo hawlaha urrurkaas.

3) Shaqaaluhu xaq ayay u leeyihiin shaqo joojin.

4) Urur shaqaale kasta ama loo shaqeeye kasta waxay xaq u leeyihiin in ay wada geli karaan gorgortan wadareed oo ku saabsan arrimaha shaqada.

5) Qof kasta oo shaqaale ah, gaar ahaan haweenka waxay xaq gaar ah u leeyihiin in laga ilaaliyo xadgudub, faquuqid iyo takoorid goobaha shaqada. Xeer kasta oo shaqaaleed iyo hab dhaqan kasta waa in uu xeeriyaa sinnaanta xuquuqda shaqaalaha ee lab iyo dheddigba.

6) Dadka naafada ahi waxay xaq u leeyihiin in ay goobaha shaqada ku helaan sinnaan buuxda, waana in loo fududeeyaa qaab kasta oo u suurtaggelinaya shaqadooda.

Qodobka 24aad:
Deegaan Nadiif ah

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo Deegaan aan waxyeello u lahayn caafimaadkiisa iyo baraarihiisa nololeed oo laga ilaaliyey wasakhda iyo waxyaalaha halista ah.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu wax ka helo kheyraadka dabiiciga ah ee dalka, iyadoo laga ilaalinaayo ka faa'ideysi xad dhaaf ah, oo degaanka iyo kheyraadka dabiiciga ahba waxyeello u geysan kara.

Qodobka 25aad:
Hantida Gaarka Loo Leeyahay

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu hanti gaar ah yeesho, ku dhaqmo, ka faa'ideysto, kuna naalloodo, iskana gado ama hibeeyo markuu doono.

2) Dawladdu waxay hanti gaar loo leeyahay la wareegi kartaa marka ay jirto dan guud. Qof kasta oo hantidiisa dan guud awgeed loola wareegay wuxuu dawladda xaq ugu leeyahay magdhaw caaddaalad ah, lagalana heshiiyey ama maxkamadi go'aamisay.

Qodobka 26aad:
Xuquuqda Bulshada

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo biyo nadiif ah uu cabo.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo daryeel caafimaad, iyadoo qofna laga reebi karin helitaanka adeegyada caafimaadka deg-deg ah sabab kasta ha jirtee.

3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay daryeel bulsho oo dhammaystiran.

4) Hay'adaha dawladda ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa in si dhab ah ugu sugaan dadweynaha dhammaantood taabbaggelinta xuquuqdaas, iyagoo si gaar ah mudnaan u siinaya haweenka, carruurta, waayeelka, dadka naafada ah iyo beelaha laga tiro badan yahay ama la takooro.

Qodobka 27aad:
Daryeelka Qoyska

1) Guurku waa aasaaska qoyska oo ah saldhigga bulshada, ilaalintiisuna waa waajib sharci ah oo saaran dawladda.

2) Qof kasta oo qaangaar ah wuxuu xaq u leeyahay in uu guursado uuna yeesho qoys ku yimid rabitaankiisa iyo rabitaankeeda, si waafaqsan shareecada Islaamka iyo xeerarka Jamhuuriyadda.

3) Daryeelka hooyada iyo dhallaanka waa waajib qaran oo saaran dawladda.

4) Ubadku wuxuu waalidkiis xaq ugu leeyahay xannaano ay ka mid tahay waxbarasho iyo barbaarin toosan. Haddiise xannaanadaas uu ka waayo qoyskiisa ama xigtadiisa, ama uu yahay ubad dayacan, Dawladda ayaa kafaala qaadaysa xuquuqdaas.

5) Waalidka aan iskiis isugu filnayn wuxuu ubadkiisa qaangaarka ah xaq ugu leeyahay in uu ka helo daryeel, waalidiinta aan daryeel ka helin ubadkooda qaangaarka ama xigtadooda, waxaa daryeelkoodu kafaala qaadaya dawladda.

6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya arrimaha qoyska.

Qodobka 28aad:
Xuquuqda Carruurta

1) Ubadku markuu dhasho wuxuu xaq u leeyahay in loo bixiyo magac suubban iyo in si rasmi ah loo diiwaangeliyo.

2) Ubad kasta wuxuu xaq u leeyahay in laga ilaaliyo dhaqan-xumo, dayacaad, xadgudub ama liiditaan.

3) Carruurta looma diri karo inay qabtaan hawl, ama adeegyo aan ku habboonayn da'dooda, ama halis gelin kara caafimaadkooda ama koritaankooda.

4) Carruurta waxaa la xiri karaa oo keliya muddo gaaban markii la waayo xal kale, lagumana xiri karo dadka waaweyn dhexdooda, marka laga reebo xigtada ugu dhow, waana in lagu hayaa xaalado ku habboon. Xigtada ugu dhow carruurta waa in sida ugu dhaqsaha badan oo suurtogal ah loo wargeliyaa xiritaankooda.

5) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin inay helaan kaalmo qareennimo oo ay dawladdu bixineyso kharashkeeda.

6) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin in laga ilaaliyo askarayn loona adeegsan dagaallada hubaysan.

7) Danta carruurta ayaa mar walba mudnaan leh, markay joogto arrin kasta oo maslaxaddooda khusaysa.

8) Ereyga "carruur/ubad" ee qodobkan ku xusan waxaa looga jeedaa qof da'diisu ka yar tahay 18-jir.

Qodobka 29aad:
Waxbarashada

1) Waxbarashadu waa xaq aasaasi ah oo ay leeyihiin dhammaan muwaaddiniinta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo waxbarasho lacag la'aan ah oo gaarsiisan ilaa heer dugsi sare.

3) Waxbarashada aasaasiga ah ee qur'aanka kariimka ah iyo dugsiyada hoose-dhexe waa khasab.

4) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada, waxaa waajib ku ah horumarinta, fidinta iyo baahinta waxbarashada guud ee dadweynaha.

5) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada waa in ay horumariyaan tacliinta sare, machadyada farsamo, tiknoolijiyada, cilmi barista, hal-abuurka, cayaaraha, hiddaha iyo dhaqanka.

6) Xukuumadda Federaalka Soomaaliya ayaa u xilsaaran dejinta manhaj waxbarasho mideysan ee Qaranka. Hay'adaha Dawladda ee heer kasta ayaa u xilsaaran in ay ka hirgeliyaan manhajkaas dhammaan dugsiyada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

7) Barashada tacliinta diinta Islaamka waa ku khasab ardeyda dhigata dugsiyada dawladda iyo dugsiyada gaarka ah ay leeyihiin dadka muslim ka ah.

8) Dawladdu waa in ay qaaddaa tallaabooyin muhiim u ah dhalinyarada si ay u helaan waxbrasho tayo leh, xirfad iyo horumar wax-ku-ool ah, iyada oo la carbinayo laguna beerayo jeceylka dadka, dalka iyo diintaba, islamarkaasna waa in dawladdu dhalinyarada ka ilaalisaa dhaqannada xun xun ee lidka ku ah mustaqbalka dalka.

9) Dawladdu waxay xaqiijinaysaa bixinta iyo helitaanka hay'adaha iyo agabka lagama maarmaanka ah si loo horumariyo awoodda dhalinyarada iyo hal-abuurkooda, sidoo kale, dawladdu waxay qaadaysaa tallaabooyinka lagu horumarinayo qaybaha kala duwan ee ciyaaraha.

Qodobka 30aad:
Dhaqanka iyo Afka

1) Hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan waa in ay horumariyaan afka, hiddaha iyo dhaqanka suubban ee shacabka Soomaaliyeed, iyagoo ku dadaalaya in ay bulshada dhexdeeda ka ciribtiraan caadooyinka xun ee haraaga ah iyo kuwa dhawaan soobaxa ah ee saamayn xun ku yeelan kara diinta, midnimada iyo caafimaadka bulshada.

2) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay uruuriyaan, ilaaliyaan, kaydiyaan dhaxalkii sooyaalka ahaa ee ummadda sida goobaha taariikhiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, iyaga oo islamarkaasna horumarinaya aqoonta, kartida, teknoloojiyada iyo farsamada hay'adahaas u suurtagalin karta gudashada waajibaadkan.

3) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay horumariyaan, dhawraanna dhaqan hoosaadyada iyo afguriyada dhammaan dadka Soomaaliyeed.

4) Xukuumadda Federaalku waa inay abuurto hay'ad si gaar ah u hormarisa, una kobcisa: hiddaha, dhaqanka, afka iyo sooyaalka Soomaaliyeed.

Qodobka 31aad:
Xaqa Helidda Xogta

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogta ay hayaan hay'adaha Dawladda heer kasta, marka laga reebo xogta taabanaysa amniga qaranka iyo xogta lagu ilaalinayo xuquuqda dad kale, ama xeerku reebayo.

2) Qof iyo hay'ad midna laguma khasbi karo inuu bixiyo xog haddii aysan maxkamad amrin ama xeererka Jamhuuriyadda.

3) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa lagu hirgelinayaa xaqa helidda xogta.

Qodobka 32aad:
Xaqa Ilaalinta Xogta Shaqsiga

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in la ilaaliyo xogtiisa qof ahaaneed, taas oo loo isticmaali karo oo keliya ujeeddadii loo uruuriyey.

2) Xogta ku xusan farqadda 1aad ee qodobkan waxaa lagu bixin karaa oo keliya oggolaashaha shakhsiga xogta leh ama sabab kale oo xeer tilmaamayo.

3) Qofka wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogtiisa gaarka ah ee la uruuriyey iyo sidoo kale in la saxo xogtiisa.

4) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya uruurinta, isticmaalka iyo gudbinta xogta shakhsiga ah.

Qodobka 33aad:
Go'aanno Maamul oo Caddaalad ah

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in go'aamada maamuleed ee ka soo baxa maamullada heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ay ahaadaan kuwo ku dhisan sharci, maangal ah oo sababaysan, go'aan-kagaaristoodana loo maray hannaan caddaalad ku dhisan.

2) Qofka kasta oo ku qanci waaya go'aannada maamuleed ee ka soo baxa hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan, wuxuuna xaq u leeyahay inuu horgeyo maxakamadda awoodda u leh.

Qodobka 34aad:
Xaqa Dacwadda Iyo Isdifaaca

1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu dacwad sharciga waafaqsan ka furto maxkamadaha awoodda u leh.

2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo garsoor madaxbannaan, caddaalad ku dhisan, aan eex lahayn; laguna qaado maxkamad dadweynaha u furan, laguna galo muddada xeerku jideeyey.

3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahey inuu iska difaaco dacwad kasta oo lagu soo oogo heer iyo darajo kasta oo ay taagan tahay.

4) Dawladdu waxay siinaysaa difaac sharci oo lacag la'aan ah dadka aan awoodin bixinta qarashka dacwadda maxkamadda iyo dadka raadinaya, oo u doodaya arrin la xiriirta danta guud.

Qodobka 35aad:
Xuquuqda Eedaysanaha

1) Eedaysanuhu wuxuu la mid yahay qof aan dembi gelin ilaa maxkamad awood u leh ay si kama-dambays ah ugu xukunto dembiga loo haysto.

2) Qof kasta oo la soo qabto ama lagu soo xiro tuhun faldembiyeed wuxuu xaq u leeyahay in lagu wargeliyo dembiga lagu tuhunsan yahay, looguna sheegaa af uu garanayo, wuxuuna isla markaasba xaq u leeyahay in uu ka aamuso hadal lagu eedeyn karo.

3) Qof kasta oo xorriyaddiisa shakhsiga ah laga qaado waa in xaaladdiisa la gaarsiiyo qoyskiisa ama eheladiisa iyo qareenkiisa.

4) Qofna laguma qasbi karo dembi-qirasho, xukunkiisana saldhig loogama dhigi karo qiraal lagu qasbay.

5) Eedaysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu iska difaaco maxkamad awood u leh horteeda, lana yimaado caddeymaha eed-iska-rogidda ah uu isku difaacayo.

6) Qof kasta oo la xiraa wuxuu xaq u leeyahay in 48 saac gudahooda lagu horgeeyo maxkamad awood u leh.

7) Eedeysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu goobjoog ka ahaado marka dacwaddiisa la qaadayo.

8) Qof kasta oo la soo xiro wuxuu xaq u leeyahay in uu qabsado qareen difaaca, haddii uusan awood u lahaynna ay dawladdu u qabato.

9) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay tarjumaan haddii uusan fahmayn afka maxkamaddu adeegsanayso.

10) Eedeysanuhu oo maxkamad lagu soo taagey tuhun faldembi ciqaabeed wuxuu xaq u leeyahay garsoor caaddil ah.

11) Qofna laguma soo oogi karo mar labaad dembi si kama dambeys ah horey loogu soo xukumay ama looga sii daayay si sharciga waafaqsan.

12) Mas'uuliyadda ciqaabtu waa shakhsi, sidaa darteed, qofna looma ciqaabi karo faldembiyeed uu galay qof kale.

13) Qofna looma ciqaabi karo fal markii uu qofku ku kacaayay uusan sharcigu dembi u aqoonsaneyn, haddii uusan ahayn dembi lid ku ah bani'aadannimada.

14) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay in uu racfaan u qaato maxkamad ka sarreysa tan xukunka gaartay hadduusan ku qancin xukunka Maxkamadda.

15) Eedeysanaha laguma hayn karo goob aan sharcigu bannayn, waana in loo oggolaado waqti ku filan booqashada eheladiisa, dhakhtarkiisa iyo qareenkiisa.

Qodobka 36aad:
Isucelinta Eedaysanayaasha iyo Dembiilayaasha

1) Isucelinta eedeysanayaasha iyo dembiilayaasha waxaa lagu oggolaan karaa oo keliya si waafaqsan xeerka, iyo in uu jiro heshiis isucelin ah, oo ay Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya dhinac ka tahay ama heshiis caalami ah oo ku waajibinaya Dawladda Federaalka Soomaaliya celinta eedaysanaha ama dembiilaha.

2) Muwaaddinka Soomaaliya looma gacangelin karo dal shisheeye.

3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay hormarinaysaa iskaashiga garsoor ee caalamiga ah.

4) Baarlamaanka Federaalka ah ayaa soo saaraya xeer ku saabsan isu-celinta eedaysanayaasha iyo dambiilayaasha iyo iskaalmaysiga sharciyeed ee arrimaha dembiyada.

Qodobka 37aad:
Qaxootiga iyo Magangelyada

1) Qof kasta oo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ku soo gala magangalyo-doon ama loo aqoonsado qaxooti wuxuu xaq u leeyahay in aan dib loo celin ama aan loo qaadin dal kale, haddii ay jirto cabsi muuqata oo ah in uu la kulmaayo ciqaab ama khatar lid ku ah.

2) Baarlamaanka Federaalka waa in uu soo saaraa xeer waafaqsan qaanuunka caalamiga ah; kaas oo nidaaminaya qaxootiga ama magangelyo-doonka.

Qodobka 38aad:
Xaddidaadda Xuquuqda

1) Xuquuqdan waxaa xaddidi karaa xeer, ama xaddidaad si gaar ah Dastuurka dhexdiisa ugu xusan, waase haddii xaddidaaddaasi ay tahay mid si cad u maangal ah ama kuwo la aqbali karo waafaqsanna qiyamka lagu qeexay Dastuurka, islamarkaasna xaddidaaddaasi aysan si gaar ah u bartilmaameedsanayn shakhsiyaad ama kooxo gaar ah.

2) Xadiddaadu waxay imaan kartaa oo keliya marka ay jirto baahi culus oo lagu xaqiijinayo: dhawritaanka xuquuqda cid kale, amniga guud, difaaca dalka, caafimaadka guud iyo anshaxa wanaagsan, iyadoo la tixgelinayo isu dheellitirnaanta xaddidaada iyo asbaabta keentay.

3) Hay'adaha garsoorka ayaa dammaanad qaadaya in aan lagu xadgudbin xuquuqda iyo xorriyaadka, lana dhawro qiyamka saldhiga u ah Dastuurka.

Qodobka 39aad:
Dib-uxaqsooridda La Xiriirta Xadgudubyada Xuquuqda Aadanaha

1) Qof kasta waxuu xaq u leeyahay magdhow haddii lagu xadgudbo xuquuqdiisa aasaasiga ah, waxaana go'aan ka gaaraya dacwaddiisa maxkamad awood u leh.

2) Qof ama urrur wuu u dacwoon karaan maxkamad awood u leh, si ay u difaacaan xuquuqda asaasiga ah ee dadka kale leeyihiin oo aan awoodin in ay iskood isu difaacaan.

3) Ma laha waqti xaddidan furidda oogiddda gal dacwadeedka la xiriira gabood-falada xuquuqda aadanaha, dembiyada dagaalka iyo dembiyadda lidka ku ah binii'aadannimada oo ay xeeriyeen xeerarka Jamhuuriyadda ama heshiisyada caalamiga ah, oo ay Soomaaliya qayb ka tahay.

4) Dacwadaha ku xusan faqradda 3aad ee qodobkan waxaa qaadi kara maxkamad awood u leh, gabood-faladaasna lama siin karo gabbaad nooc kasta oo uu yahay, lamana cafin karo haddii uusan Dastuurku si kale u dhigin.

5) Dawladdu waxay qaadaysa tallaabooyin caddaaladeed, garsooreed, maamuleed, tacliimeed iyo tallabo kastoo kale, oo ay uga hortageyso, ku ciqaabmarineyso ama ugu dib-garnaqayso si ay u saxdo cid kasta oo dhibaato geesatay maqaam kastoo ay leeyihiiin.

6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya dib-uxaqsooridda xadgudubyada xuquuqda aasaasiga ah.

Qodobka 40aad:
Fasiraadda Xuquuqda Asaasiga ah

1) Marka la fasirayo xuquuqda ku xusan cutubkan waa in maxkamad awood u leh ay raadiso qeexidda ujeeddooyinka laga leeyahay xuquuqda asaasiga ah iyo qiyamka saldhigga u ah Dastuurkan.

2) Marka ay fasirayso xuquuqahani waxay maxkamaddu tixgelineysaa Shareecada Islaamka, qaanuunka dawliga ah, dhaqanka suuban ee Soomaaliyeed iyo mabaadi'da iyo halbeegga fasiraadda xeerarka ee caalamiga ah, ilaa iyo inta fasiraaddaas aysan ka horimaaneyn Dastuurka iyo qiyamka saldhigga u ah.

3) Aqoonsiga xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan Cutubkan kama hor-imaaan karaan xuquuqda kale ee Shareecada Islaamku aqoonsatay.

Qodobka 41aad:
Guddiga Xuquuqda Aadanaha

1) Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Xuquuqda Aadanaha oo uu waajibkiisu yahay:
   a) Xoojinta, sare-uqaadidda, difaacidda, xushmeynta iyo xaqiijinta qiyamka xuquuqda aadanaha iyo xoriyadaha guud si waafaqsan: Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda;
   b) U kuurgelidda, baarista iyo diyaarinta warbixinno la xiriiro xaaladda Xuquuqda Aadanaha ee Dalka;
   c) Ka hortagga tacaddiyada iyo ku xad-gudubyada xuquuqda aadanaha iyo ku wargelintooda hay'adaha qaranka ee ay khusayso;
   d) Hubinta damaanadqaadka xuquuqda aasaasiga iyo dhowrista habdhaqanka xuquuqda aadanaha ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
   e) Ka talobixinta habka ugu habboon ee lagu dhowri karo xuquuq aadanaha iyo xaqsoorka gaboodfalada, iyo kala talinta dawladda ee ka mid noqoshada iyo gelidda heshiisyada caalamiga ah ee Xuquuqda Aadanaha ee aan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka iyo Dastuurka Dalka;
   f) Baarista iyo diiwaangelinta xadgudubyada xuquuqda aadanaha, kormeeridda xabsiyada iyo goobaha kale ee dadka lagu xiro iyo wacyi-gelinta bulshada ee xuquuqda aadanaha;
   g) Qabashada howl-kasta oo kale ee uu sharcigu u xilsaaro.

2) Guddigu wuxuu ka kooban yahay 9 xubnood oo uu soojeediyo Golaha Wasiirada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.

3) Baarlamaanka Fedeeraalka Soomaaliya wuxuu soo saarayaa xeer qeexaya shuruudaha xubnaha iyo dhammaan arrimaha u muhiimka ah guddiga.

Madaxa Saddexaad:
Waajibaadka Muwaaddinka

Qodobka 42aad:
Waajibaadka Muwaaddinka

1) Sida Diinta Islaamku qabto, caddaaladda waxay ku jirtaa isu-dheellitirnaanta xuquuqda iyo waajibaadka.

2) Muwaaddin kasta ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah inuu u hoggaansamo arrimaha soo socda:
    a) Noqdo waddani daacad u ah horumarinta iyo wanaagga dalkiisa;
    b) Difaaco ilaaliyana diinta, dalka, dadka iyo karaamada aadanaha.
    c) Adkeeyaa midnimada qaranka, isaga oo kaashanaya muwaaddiniinta kale;
    d) Horumariyo mas'uuliyadda waalidnimo;
    e) Barto aasaasiyaadka diinta islaamka;
    f) Si buuxda u barto, u xurmeeyo, ku dhaqmo, una hoggaansamo, difaacaana Dastuurka iyo xeerarka kale ee dalka;
    g) Horumariyo mabda'a islaxisaabtanka iyo sarraynta sharciga;
    h) Bixiyo canshuurta si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
    i) Ka qayb-qaato hawlaha waxtarka u leh muwaaddinka, qoyska, wanaagga guud iyo in uu kaqayb-qaato horumarinta qaranka iyo bulshada uu la nool yahay;
    j) Ka ilaaliyo degaanka wasakhda iyo waxyeellada aan loo baahnayn;
    k) Dhowro xuquuqda xayawanaadka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
    l) Inuu codeeyo doorashooyinka.

3) Marka la fasirayo waajibaadka ku xusan faqradda 2aad ee qodobkan laguma xaddidi karo xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan cutubkan.

Cutubka Saddexaad:
Dhulka, Hantida iyo Deegaanka

Qodobka 43aad:
Dhulka

1) Allaahu Subxaanahu wa Tacaalaa (SWT) ka sokow, dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa wadajir u leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2) Dhulku waa kheyraadka koowaad ee Soomaaliya iyo saldhigga nolosha dadka.

3) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, laguna sheegan karaa si waafaqsan xeerarka dhaqangalka ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

4) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, loo adeegsanayaa, loona maamulayaa si caddaalad ah oo u agaasiman wax soosaarid uu dhulku xammili karo, waxna u dhimayn, kana soo horjeedin xeerarka dhaqangalka ka ah dalka iyo danta guud.

5) Xukuumadda Federaalku, iyadoo la tashaneysa dawalad goboleedyada iyo ciddii kale oo ay khuseyso, waxay dejineysaa siyaasadda dhulka qaran oo lagu hormarinayo maamulka dhulka si joogto ahna dib-u-eegis loogu sameeyo, si loo xaqiijiyo:
   a) Dhawrista deegaaneed ee u nugul waxyeellada saameeya isu dheellitirnaanta xiriirka deegaaneed iyo meelaha kale ay ku jirto dan guud;
   b) Ilaalinta goobaha taariikhiga ah, ayadoo loo aqoonsanayo in ay yihiin dhaxal taariikhi ah ;
   c) In loo siman yahay fursadaha helitaanka dhulka iyo ka faa'ideysiga kheyraadkiisa;
   d) In si sugan loo damaanadqaado milkiyadda dhulka iyo diiwaangelinta;
   e) In si sugan loo xaqiijiyo in dhulka loo dheefsaday si waafaqsan mabaadi'da xeeriya isticmaalka dhulka iyadoo aan wax dhibaato loo geysan;
   f) In xal deg deg ah oo maangal ah laga gaaro khilaafaadka ku saabsan dhulka iyo milkiyadda;
   g) In la xaddido inta uu la ekaan karo dhulka qof ama shirkad ay milkiyad ahaan u yeelan karto;
   h) In la nidaamiyo dhaqdhaqaaqa suuqa ka-ganacsiga ee dhulka, si loo ilaaliyo xuquuqda milkiilayaasha dhulalka yar leh.

6) Dawlad Goboleedyada waxay dejinayaan siyaasad dhuleed oo heerkooda ah, oo aan ka hor imaanayn siyaasadda qaran ee Dhulka iyo xeerarka Xukuumadda Federaalka Soomaaliya.
7) Baaxadda dhulka, muddada isticmaalka iyo shuruudaha lagu bixinaayo fasaxa isticmaalka dhulka waxa lagu soo saarayaa xeer, haseyeeshe, ma jiri karto qayb ka mid ah dhulka, badda ama hawada dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo loo bixin karo fasax istacmaal joogto ah.

8) Dawladda Federaalka oo keliya ayaa u fasaxi karta qof ama hay'ad shisheeye isticmaalka ama heshiis kiro ah ee dhul, bad ama meel ka mid ah geyiga Jamhuuriyadda, muddo aan ka

badnayn midda xeer ku cayiman, waana haddii heshiiskaas ay dan guud ku jirto, islamarkaasna aan dhib ku aheyn madaxbannaanida Jamhuuriyadda, uuna ansixiyo Baarlaamaanka Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 44aad:
Kheyraadka Dabiiciga Ah

1) Kheyraadka Dabiiciga ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa hanti qaran waxaana looga faa'ideysanayaa qaab waara, oo badda iyo dhulkuba xammili karaan, oo aan wax u dhimayn shacabkana waxtar u leh.

2) Waxaa xeer lagu dhisayaa hay'ado u xilsaaran maaraynta milkiyadda iyo in khayraadka dabiiciga ah looga faa'ideysto si aan badda iyo berriga dhulka wax u dhimayn oo waxyeellana ka ilaalinaysa hantida dabiiciga ah, hay'adahaas oo ay ka mid yihiin balse aan ku koobnayn:
   a) Hay'adda Macdanta;
   b) Hay'adda Biyaha; iyo
   c) Hay'adda Betroolka;
   d) Hay'adda Ugaarta iyo Duurjoogta.

3) Guddiga u xilsaaran qoondaynta iyo dardargelinta uruurinta dakhliga waa in uu sugaa in dakhliga ka yimaada hantida dabiiciga ay si caddaalad ah u wadaagaan dawladda Federaalka, dawlad goboleedyada iyo dawladaha hoose ee Jamhuuriyadda.

Qodobka 45aad:
Deegaanka

1) Dhammaan heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda waxaa waajib ku ah ilaalinta, keydinta iyo dhowrista deegaanka, iyadoo laga hortagayo xaalufinta, wasakheynta, iyo waxyeello kasta oo kale.

2) Dhammaan dadka ku nool Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah ilaalinta, kobcinta deegaanka iyo ka-qaybgalka horumarinta, fulinta, maareynta, xannaanaynta iyo dhawrista kheyraadka dabiiciga ah iyo deegaankaba.

3) Dawladda Federaalka iyo Dawlad goboleedyadu waa in ay:
   a) Ilaaliyaan nidaamka ka faa'ideysiga dhulka, isticmaalka, maareynta, dhowrista deegaanka iyo hantida khayraadka dabiiciga ah, si aan wax u dhimayn;
   b) U hawlgalaan sidii dalka loo gaarsiin lahaa in uu noqdo degaan dhulkiisu doogeysan yahay oo dhirtuna ku hagoogan tahay;
   c) Shacabka ku wacyigeliyaan, kuna dhiirrigeliyaan ka qaybqaadashada maaraynta, ilaalinta iyo dhawraarinta deegaanka;
   d) Ilaaliyaan ugaarta, isir-hayeenka iyo noocyada nafleyda kala duwan;
   e) Dejiyaan nidaamyo qiimeeya ilaa heerka ay gaarsiisantahay saameeynta waxyeellada degaanka iyo u kuurgalka xaaladaha degaanka;

f) Ciribtiraan waxyaabaha degaanka halis ku ah;
g) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah dib-unoolaynta, dib-udhiraynta, kor-u-qaadidda, ilaalinta degaanka, ka hortagga wixii waxyeellayn kara khayraadka dabiiciga ah iyo deegaanka Jamhuuriyadda.
h) Ka taxadaraan, kana hortagaan waxyeellada saamayn kara ama sababi kara isbeddelka cimilada.
i) Maamnuucaan xaalufinta dhirta iyo ka ganacsiga dhuxusha.

4) Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedka hadba ay saameeynta waxyeelada deegaanku gaartey waa in ay:
   a) Qaadaan tallaabooyin deg deg ah oo lagu dhaqangalinayo ka hortagga iyo nadiifinta wasakhda iyo haraaga sunta halista ah ee lagu shubay ama lagu duugay dhulka, badda, wabiyada. iyo harooyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
   b) Soojeediyaan xeer oo ay xeeriyaan tallaabooyin deg deg ah oo lagama maarmaanka u ah ka hortagga wasakh ku daadinta iyo ku xabaalidda dalka, taasoo ah xeer jebin xeerka Dalka iyo ku xadgudub gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; iyo
   c) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah in laga qaado magdhaw kuwa mas'uulka ka ah ku-daadinta iyo ku xabaalidda wasakhdaas; ha joogeen Jamhuuriydda Federaalka Soomaaliya gudaheeda ama meel kale.

5) Baarlamaanka Federaalka Somaaliya ayaa soo saaraya xeer qeexaya mabaadi'da guud ee lagu daryeelo degaanka ee ku salaysan halbeegyo caalamiga ah ee lagu ilaalinayo, laguna dhowrayo deegaanka.

Cutubka Afaraad:
Matalaadda Shacabka

Madaxa Koowaad:
Mabaadii'da Guud ee Matalaadda Shacabka

Qodobka 46aad:
Awoodda Shacabka

1) Allaahu Subxaanahu wa Tacaalaa (SWT) ka sokow, awoodda is-xukunka waxay ka billaabataa kuna dhammaataa shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kaasoo leh awoodda la xisaabtanka hay'adaha dawladda ee heer kasta iyo wakiillada shacabka ee u xilsaaran maamulka dalka iyo adeegyada dadweynaha.

2) Matalaadda Shacabka ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee heer kastoo dawladdeed waa in ay ahaataa mid furan oo loo dhan yahay, muwaaddin kastana fursad u siinaya in uu si madaxbannaan, oo aan takoor lahayn uga qaybqaato xukunka si toos ah ama si dadban, si fududna u fahmi karo xeerarkiisa iyo habraacyadiisa.

3) Nidaamka matalaaddu waa inuu ahaado mid ka hortegi kara qalalaase ka dhalan kara tartammada siyaasadeed iyo natiijooyinka doorashada.
4) Dawladda Federaalka Soomaaliya ayaa ka mas'uul ka ah xaqiijinta in Dawlad Goboleed kasta ay dhaqangeliso nidaam dimuquraadi ah oo waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya.

Madaxa Labaad:
Doorashooyinka

Qodobka 47aad:
Mabaadi'da Guud ee Doorashooyinka

Mabaadi'da guud ee nidaamka doorashooyinku waa in ay ahaadaan kuwo:
1) Xor ah, caddaalad ah, codkuna qarsoodi yahay, oo ka maran: takoor, eex, musuqmaasuq, cabsi gelin, hanjabaad, marin-habaabin iyo faragelin nooc kasta oo ay tahay;

2) Dammaanad qaada xuquuqda siyaasadeed ee muwaaddinka sida ku xusan qodobka 21aad ee Dastuurka;

3) Sugaya geeddisocodka doorashada, oo si sahlan loo fahmi karo xeerarkiisa, qaababkiisa iyo habraacyadiisaba, uuna fulinayo Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha;

4) Dammaanad qaadaya in dhammaan muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo ay leeyihiin xaqa dhiibashada codkooda si siman;

5) Sharci ku salaysan, geeddisocodkiisuna loo maareeyey, loona korjoogteeyey si madaxbannaan oo sugaya hab daahfuran oo isla xisaabtan leh;

6) Hubinaya in aan lagu xadgudubin midnimada Jumhuuriyada iyo bulshada Soomaaliya;
7) Xaqiijinaya ka qaybgalka haweenka ee goleyaasha xeerdejinta iyo xisbiyada siyaasadeed, iyadoo qoondada haweenka lagu nidaaminayo xeerarka uu soo saarayo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya;

8) Dammaanad qaada in dhammaan qaybaha kala duwan ee bulshada ay helaan matalaad caddaalad ah siiba dadka naafada ah;

9) Sugaya in bulshada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ay helaan matalaad caddaalad ah, siiba beelaha laga tirada badan yahay; si loo gaaro caddaalad bulsho;

10) Dhiirigelinaya nidaamka siyaasadeed ee xisbiyada badan, islamarkaana tixgalinaya xaaladda amni iyo tan dhaqan dhaqaale ee Jamhuuriyadda; iyo

11) Ka hortagga hurinta colaadaha.

Qodobka 48aad:
Nidaamka Doorashooyinka

Hannaanka doorashoyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa mid ku salaysan qof iyo cod, waxaana qeexaya xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 49aad:
Hay'adaha Sida Tooska ah loo Dooranayo

1) Hay'adaha Dastuuriga ah ee muwaaddiniinta ay sida tooska ah u dooranayaan waa:
   a) Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo ka kooban Golaha Shacabka iyo Golaha Aqalka Sare;
   b) Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo magcaabaya xilkana ka qaadaya Ra'iisul Wasaaraha.
   c) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleedka.
   d) Golaha Wakiillada Dawlad Goboleedka; iyo
   e) Golaha Deegaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa ee Dawladaha hoose.

2) Xubnaha u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa ku dooranaaya, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha codbixiye;

3) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa cod qarsoodi ah, oo madaxbannaan ku dooranaya keliya muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kaas ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;

4) Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa, si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee buuxiyey shuruudaha codbixiye, meel kasta oo ay joogaan;

5) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleedka; waxaa si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kaas ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;

6) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Golaha Wakiillada ee Dawlad Goboleed kasta waxaa, si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kaas ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;

7) Golayaasha deegaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa magaalada waxaa si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya muwaaddininta deggan degmooyinka ee buuxiyey shuruudaha codbixiye.

Qodobka 50aad:
Muddada Xilhaynta

1) Muddada xilhaynta hay'adaha dastuuriga ah oo sida tooska loo doooranayo ee ku xusan Qodobka 49aad, faqraddiisa 1aad waa shan sano.

2) Doorashooyinka hay'adaha dastuuriga ah ee sida tooska ah loo soo doortay waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo midaysan, marka laga reebo doorashada golayaasha deegaanka oo laga soo hormarinayo doorashooyinka hay'adaha kale ee dastuuriga ah, sida ku qeexan xeerka doorashooyinka.

Qodobka 51aad:
Codbixiyaha

1) Muwaaddin kasta oo buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo, gaarayna da'da 18 sano waqtiga diiwaangelinta, wuxuu xaq u leeyahay in uu isdiwaangeliyo, si uu u codeeyo.

2) Codbixiyeyaasha diiwaangashan waxay, si siman, xaq ugu wada leeyihiin dhiibashada codkooda, waana in la ilaaliyo rabitaankooda iyo kalsoonidooda.

3) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu masu'uul ka yahay diiwaangalinta isagoo diyaarinaya diiwaanka codbixiyeyaasha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

4) Dadka aan xaqa u lahayn diiwaangelintu waa:
   a) Dadka aan dhimirkoodu dhammayn;
   b) Qof ay maxkamad awood u leh ay ku ridday xukun kama danbays ah oo la xiriira dembi doorasho shantii sano ee la soo dhaafay ama maxkamaaddaasi ay ka mamnuucdo xaqa codaynta, ama dembi uu galay awgeed xabsi uu ku jiro.

Madaxa Saddexaad:
Xisbiyada Siyaasadeed

Qodobka 52aad:
Dowrka Xisbiyada Siyaasadeed

1) Xisbiyada siyaasadeed waxay, si nabadgelyo iyo dimuqaraaddi ah, ugu tartamayaan hoggaanka siyaasadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2) Xisbiyada siyaasadeed, ha ahaadaan kuwa xukunka haya ama kuwa mucaaradka ah, waxay ka mid yihiin tiirarka nolosha siyaasadda iyo dimuqraadiyadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 53aad:
Shuruudaha Xisbiyada Siyaasadeed

1) Xisbi Siyaasadeed kasta waa in uu buuxiyaa shuruudaha soo socda:
   a) In uu ilaaliyaa, ku dhaqmaa, adkeyaa, horumariyaana midnimada Jamhuuriyadda;
   b) In uu u hoggaansamaa Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya iyo talinta sharciga;
   c) In uu u taagan yahay xurmaynta, qaddarinta, horumarinta iyo difaaca xuquuqda aadanaha;
   d) In uu u hoggaansamaa mabaadii'da dimuqoraadiyadda iyo maamul wanaagga;
   e) In uu xaqiijiyaa matalaadda dadweynaha oo loo dhan yahay siiyaanna mudnaan gaar ah beelaha laga tirada badan yahay iyo dadka naafada ah ay ku leeyihiin xubinnimada iyo hoggaamintaba;
   f) In uu siiyo mudnaan gaar ah haweenka;
   g) In uu maraa habraaca diiwaangelinta xisbiyada iyo xurmaynta xeer dhaqanka xisbiyada siyaasadeed.

2) Waxaa reebban xisbi kasta oo:
   a) Qarsoodi ah, qaab ciidan ama ciidan u yaalle ah ama u abaabulan colaad si ujeeddooyinkiisu ku gaaro, ama u hubeysan in xukun ku qabsado, ama leh magac ama astaan qabiil;
   b) U ololeeya kala goynta dalka; iyo isku dirka bulshada.
   c) Adeegsada maaliyad ka timid ilo aan sharci ahayn, iyo
   d) Adeegsada hanti dawladeed ama la yimaada fal laaluush iyo musuqmaasuq, si uu u gaaro dano gaar ah.

Qodobka 54aad:
Tartanka Xisbiyada Siyaasadeed

1) Doorashooyinka golayaasha deegaanka waxaa ku tartamaya dhammaan ururrada siyaasadeed ee ka diiwaangashan Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha;

2) Saddex urur siyaasadeed ee buuxiyey shuruudaha ku xusan xeerka xisbiyada ee ku guulaysta doorashada golayaasha deegaanka ayaa noqonaya xisbiyada qaran ee u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka, Aqalka Sare, xilka Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kuraasta golaha wakiillada, xilka hoggaamiyaha iyo hoggaamiye ku xigeenka ee dawlad goboleed kasta.

Madaxa Afaraad:
Maamulka Doorashooyinka

Qodobka 55aad:
Dhisidda Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha

Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha oo u xilsaaran maamulka doorashooyinka dalka oo dhan iyo maarayntoodaba heer kasta, si loo helo doorashooyin hufan, daahfuran oo xor iyo xalaal ah.

Qodobka 56aad:
Xilka iyo Waajibaadka Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha

Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waxaa xilkiisa iyo waajibaadkiisa ka mid ah:

a) in uu maamulo, la socdo, xaqiijiyo habsami u socodka, xalaalnimada iyo hufnaanta, doorashooyinka heerarka kala duwan ee dawladda iyo in uu ku dhawaaqo natiijada doorashooyinka.
b) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo codbixiyeyaasha doorashooyinka oo dhan.
c) in uu diyaariyo, abaabulo, fududeeyo, qabto heerarka kala duwan doorashooyinka guud.
d) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo xisbiyada siyaasadeed iyo murashaxiinta doorashooyinka guud ee heerarka kala duwan.
e) in uu soohdimeeyo degaan doorashooyinka, si xilliyeysanna u asteeyo xarumaha codbixinta;
f) in uu dejiyo hab dhaqanka doorashooyinka ee murrashaxiinta iyo xisbiyada siyaasadda;
g) in uu cayimo tirada iyo goobaha codbixinta ee dalka;
h) in uu diyaariyo, maamulana agabka doorashada iyo goobaha codbixinta;
i) in uu sameeyaa daraasad iyo khariidado la xiriira astaynta soohdimaha deegannada, asagoo kaashanaya khuburro.
j) in uu u soo jeediyo tallooyin Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya sidii loo soohdimeeyo xuduudaha deegannada, asagoo tixgelinaya xogta: dadka, dhulka, xaaladda siyaasadeed iyo kan dhaqan, si uu baarlamaanku go'aan uga gaaro arrimaha xuduudaha;
k) in uu fuliyo hawl kasta ee kale, oo la xiriirta arrimaha doorashooyinka iyo soohdimaha, oo ku xusan Dastuurka ama xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 57aad:
Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha

1) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu ka kooban yahay 18 xubnood, oo uu soo jeediyo Golaha Wasiirrada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, oo la soo tashaday hay'adaha ay khuseyso, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.

2) Guddoomiyaha iyo Guddoomiye Ku-xigeenka Guddiga waxaa iska dhexdooranaya xubnaha guddiga.

Qodobka 58aad:
Shuruudaha Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha

1) Xubnaha Guddiga Doorashooyinka iyo Soohdimaha waxaa ka mid noqon kara qof kasta oo buuxiya shuruudahan soo socda:
   a) in uu yahay muwaaddin; da'diisuna ka yareyn 35 sano;
   b) in uu leeyahay anshax iyo sumcad wanaagsan;
   c) in uu haysto shahaado jaamacadeed oo la aqoonsan yahay; iyo
   d) in uu leeyahay ugu yaraan 10 sano waaya-aragnimo maamul ama sharci.

2) Xubinnimada Guddiga looma magacaabi karo dadka soo socda:
   a) Qof ka tirsan xisbi siyaasadeed;
   b) Qof ay maxkamad ku ridday xukun kama danbays ah oo ay ciqaabtiisu gaarsiisan tahay 5 sano;
   c) Qof kasta oo ka haya xil dawladeed hay'adaha dawladda ee heer federal iyo heer dawlad gobaleed xilliga magacaabista ama lixdii bilood ee ka horreysay; iyo
   d) Qof kasta oo uu ka mamnuuco xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

Qodobka 59aad:
Xil-waayidda Xubnaha Guddiga

Xubnaha Guddigu waxay xilkooda ku waayi karaan oo keliya arrimaha soo socda midkood:
1) Geeri;
2) Istiqaalad qoraal ah oo uu u gudbiyey Guddiga lagana aqbalo;
3) Xil gudasho la'aan joogta ah sababo la xiriira mid jireed ama maskaxeed oo uu caddeeyey dhakhtar takhasus u leh oo la aqoonsayahay;
4) Xukun maxkamadeed oo kama danbays ah;
5) Aqbalaada xil kale oo dowladeed;
6) Muddada xil haynta oo dhammaataa; iyo
7) Arrin kasta oo kale lagu xuso dastuurka dhexdiisa ama xeerarka kale ee Jamhuuriyadda.

Qodobka 60aad:
Muddada Xilhaynta Xubnaha Guddiga

Muddada xilhaynta xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waa lix sano oo hal mar ah oo aan dib u cusboonaysiin lahayn.